

**Færder
nasjonalparkstyre**

Postadresse

Besøksadresse
Grev Wedels gate 1
3111 Tønsberg

Kontakt

Sentralbord: +47 33 37 10 00
Direkte: +47 33371177
Epost: fmvtpost@fylkesmannen.no
Nettside: <http://ferdernasjonlpark.no/>

Terje Axelsen

Saksbehandler Anne Sjømæling

Vår ref. 2021/2728-0 432.3

Deres ref.

Dato 19.03.2021

Korrigerings - tillatelse - Færder nasjonalpark - ringmerking - Store Færder Ornitologiske stasjon

Vi viser til utsendelse av sak 2021/2728, og takker for tilbakemelding om feil årstall for tillatelse. Tillatelsen varer til 2025. Vedlagt ligger korrigeret vedtak.

Det tidligere vedtaket av 09.03.21 er opphevet, og dermed ikke lenger gyldig.

Med hilsen

Anne Sjømæling
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

Forum for Natur og Friluftsliv i Vestfold	Stadionveien 5	3214	SANDEFJORD
KYSTVERKET ARENDAL	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Vestfold og Telemark fylkeskommune	Postboks 2844	3702	SKIEN
Færder kommune	Postboks 250	3163	NØTTERØY

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkforvalter på delegert fullmakt		

Korrigert tillatelse - Færder nasjonalpark - ringmerking - Store Færder Ornitologiske stasjon

Korrigert Vedtak, erstatter vedtak av 09.03.2021

I medhold av § 4, generelle dispensasjonsbestemmelser (Naturmangfoldlovens § 48) gir nasjonalparkforvalter på delegert fullmakt Store Færder ornitologiske stasjon (SFOS) tillatelse til ringmerking som omsøkt, på Store Færder og Hoftøya:

- dispensasjon fra verneforskriftens § 3.3.1 til enkle, reversible installasjoner knyttet til ringmerking på Store Færder og Hoftøya
- dispensasjon fra verneforskriftens § 3 pkt. 2.1 til årlig, mindre vegetasjonsrydding av nettgater og stier på Store Færder
- dispensasjon fra verneforskriftens § 3, pkt. 1.1 til og utlegging av nødvendige lemmer og stiger mellom nettgatene på Store Færder
- Dispensasjonen gis for årlig ringmerking gjelder fram til og med 2025.
- Det forutsettes at det årlig sendes rapport til nasjonalparkforvaltningen om resultater av årets ringmerking og gjenfunn

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- retningslinjer fra Stavanger museum skal benyttes, ringmerkere skal være autoriserte, og aktiviteten foregå etter årlig ringmerkingsprogram. Ringmerking må foregå så skånsomt som mulig, etter gjeldende regler og føringer for ringmerking i ringmerkerens håndbok
- større vegetasjonsrydding skal avtales særskilt med nasjonalparkforvaltningen
- minst mulig aktivitet i perioden med ilandstigningsforbud 15. april til 15. juli

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Store Færder ornitologiske stasjon har samlet data om sjøfugl i mer enn 50 år. Deres stasjon ligger på øya Store Færder, nå i Færder nasjonalpark. Store Færder har tidligere fått dispensasjon fra nasjonalparkforvaltningen til årlig ringmerking på Store Færder, dispensasjonen hadde en varighet på 5 år (2015/2731), og en søknad om utvidet ringmerking, delvis innvilget, også med varighet 5 år som utgikk i 2020. (2015/2045). Store Færder ornitologisk stasjon søker igjen om dispensasjon til ringmerking på Store Færder og Hoftøya. Det ble forutsatt at rapportering av tiltaket skulle sendes nasjonalparkforvaltningen hvert år. Årlig rapport er sendt nasjonalparkforvaltningen.

Fra søknaden (utdrag):

Ringmerkingen ved Store Færder Ornitologiske Stasjon (SFOS) drives etter retningslinjer fra Stavanger Museum og miljødirektoratet. Stasjonens ringmerkingsvirksomhet er vitenskapelig forankret ved samme institusjon. Alle som driver selvstendig ringmerking ved stasjonen er autoriserte ringmerkere. All ringmerking legges inn elektronisk og oversendes Stavanger Museum årlig. Her ligger all stasjonens ringmerking helt tilbake til 1962. Det er fullt mulig å få tilgang til informasjon ved henvendelse til ringmerkingssentralen ved Stavanger Museum eller til Store Færder ornitologiske stasjon.

Totalt er det ringmerket mer enn 280.000 fugler ved stasjonen. SFOS har også publisert årlige ringmerkingsoversikter i Årsrapporter som ligger på stasjonens hjemmeside. Stasjonen har laget en bok som beskriver de første 50 årene ved stasjonen. Ringmerkingsvirksomheten har en sentral plass i boka.

Til bruk i ringmerkingen brukes fangstnett, og SFOS har et godt innarbeidet stisystem på øya, som er opparbeidet gjennom årtier. Vegetasjonen på øya har særdeles gode vekstvilkår, så dette stisystemet må ryddes regelmessig. Dette medfører at deler av vegetasjonen som vokser inn i stien må kuttes. Dette gjøres minst ved sesongstart og på sensommeren før høstsesongen starter. I tillegg gjøres det også etter behov under sesongen. Det som kuttes legges slik at det synes minst mulig og ikke virker skjemmende.

Deler av stisystemet går i fuktige områder. Her er det flere steder lagt ut planker og lemmer. Dette er gjort både for å ferdes enklere, men hindrer også erosjon. SFOS ønsker å skifte ut noen av disse lemmene og legge ut noen få nye. Dette gjelder primært i områder hvor det har blitt en del erosjon langs stien. Ved å legge ut lemmer vil vegetasjonen få en sjanse til å gro bedre og restaureres. Alle disse planker/lemmer ligger løst og kan fjernes. De er således svært enkle konstruksjoner og ikke permanente byggverk.

Ved utbedring av planker/lemmer, vil SFOS benytte bestandige materialer med en farge som glir så godt som mulig inn i vegetasjonen.

I og over noen få kløfter er det også lagt ut stiger/lemmer. Det samme gjelder opp og ned noen korte bergvegger. Disse er kledd med grå takpapp som gjør at de synes lite i terrenget. De er først synlige når man er svært nærme. Disse er lagt ut av sikkerhetsmessige årsaker, da det er lett å skli på vått fjell. Disse er også til god hjelp for besøkende som vil utforske øya. Disse krever regelmessig vedlikehold.

I tillegg til eksisterende stier og nettgater kan det være aktuelt å kutte noe vegetasjon i forbindelse med spesielle prosjekt, for å sette opp ett eller flere fangstnett. Dette vil være for å fange inn spesielle arter eller individer. Dette vil være små inngrep som naturen selv vil restaurere svært fort.

Ringmerkingssesongen avhenger av været. Normal oppstart er tidlig i mars, avhengig av hvor sein vinteren er. Vårsesongen avsluttes så tidlig i juni. Dette gjøres primært for å skåne hekkefuglene på øya. Nettene tas ned og lagres ved stasjonen. Det samme gjelder nettstengene.

Høstsesongen starter normalt i første uke av august. Nettene settes opp og står oppe til sein på høsten. Vanligvis tas nettene ned i første halvdel av november og nettene lagres ved stasjonen.

Hvis øya forlates i fangstsesongen, sikres alle fangstnettene med hengelåser. Dette gjøres for at ikke uvedkommende skal kunne åpne fangstnettene.

Fuglestasjonen har gjennom mange år opparbeidet nødvendige bygninger og innretninger for stasjonens virksomhet. Dette gjelder bl.a. landingssted for stasjonens båt på østsiden, selve stasjonsbygget for mannskaper og ringmerking, bod, toalett og solcellepanel for energiforsyning. Det søkes i denne omgang ikke om utvidelser eller endringer, men det vises til behovet for regelmessig vedlikehold.

Vi har i en årrekke også ringmerket måker og andre sjøfugler på øya Hoftøya, naboøya til Store Færder. Vi har også fargemerket måker på den samme øya. Fargemerkningen innebærer å sette fargede merker i hard plast på fuglens ene bein. Fargeringene har en unik kode med tall og bokstaver som kan leses av på god avstand uten å måtte fange inn fuglene. Dette arbeidet har gitt oss en masse ny kunnskap om måkenes bevegelser. Dette kan være til stor nytte i arbeidet med forvaltning av disse artene, særlig ettersom flere av måkeartene nå er plassert på den norske rødlista. Vi har hatt dispensasjon til dette arbeidet frem til og med 2020.

Grunnlaget for avgjørelsen

Verneforskriften § 3, *I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.* § 3, pkt 1.1 *området er vernet mot inngrep av enhver art..... listen er ikke uttømmende.*

Ringmerkingsaktiviteten omfattes av § 3, pkt. 3.2 i verneforskriften: *Bestemmelsene i pkt. 3.1 er ikke til hinder for jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.*

Flere av tiltakene tilknyttet ringmerkingsaktiviteten rammes likevel av forbudene i verneforskriften:

- Verneforskriften for Færder nasjonalpark gir forbud mot ferdsel 15.04 – 15.07 i sone B, hvor hoveddelen av Hoftøya ligger, jf. § 3 pkt. 5.2.
- Oppsetting av fangstnett og stenger krever dispensasjon fra forbudet mot inngrep av enhver art etter verneforskriftens § 3, pkt. 1.1.
- Utlekking av lemmer og stiger på stier krever dispensasjon fra forbudet mot inngrep av enhver art etter verneforskriftens § 3, pkt. 1.1.
- Vegetasjonsrydding av nettgater og stier mellom nettgatene krever dispensasjon fra verneforskriftens § 3, pkt. 2.1 om vern av vegetasjon på land.

I henhold til naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Det kan gis dispensasjon etter verneforskriftens § 4, generelle dispensasjonsbestemmelser, (naturmangfoldlovens § 48), for tiltakene det søkes om dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Vurdering

Søknaden må behandles etter § 4 i verneforskriften, generelle dispensasjonsbestemmelser (naturmangfoldlovens §48).

Hovedrammen for denne dispensasjonsbestemmelsen er at aktiviteten ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig og heller ikke stride mot vernevedtakets formål.

Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er blant annet å ta vare på arter generelt, og i sone B er sjøfuglene spesielt viktige. Merking av sildemåke og andre sjøfuglarter på aktuelle øyer vil bidra til ny kunnskap, men merkingen vil innebære en negativ forstyrrelse av særlig måke- og ternekolonier i en sårbar periode, men kan samtidig bidra til å understøtte formålet med fredningen ved at ny og forvaltningsrelatert kunnskap fremskaffes. I Forvaltningsplan for Færder nasjonalpark, under punkt «4.8 Overvåkning» er følgende forvaltningsmål satt: *«Forvaltningen skal ha tilgang til oppdatert kunnskap om tilstanden for viktige verneverdier i området, både i sjø og på land»*. I samme kapittel står det videre: *«.....Hekkende sjøfuglarter i tilbakegang, spesielt sildemåke og makrellterne, bør overvåkes på utvalgte holmer, med vekt på sone B.»*

Ringmerking ivaretas etter forvaltningens vurdering av § 3 pkt. 3.2, *Bestemmelsene i § 3, pkt. 1.1 er ikke til hinder for jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk*. Ringmerkingsaktiviteten ifølge søknaden omfatter likevel en rekke installasjoner og tiltak hvor dispensasjon kreves. Forvaltningens vurdering er at disse ikke er omfattende eller irreversible.

Naturmangfoldloven §§ 8 – 12:

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Ringmerkingsaktiviteten på Store Færder i av nasjonalparken er iverksatt for å styrke kunnskapsgrunnlaget om endringer i fuglebestander og trekkmonster og om endringer i den lokale sjøfuglbestanden spesielt. Ringmerkingen har pågått i over 50 år, og med den lange tidsserien i aktiviteten er dette et nærmest unikt kunnskapsgrunnlag av nasjonal verdi. Alle gjenfunn går inn i nasjonal base ved Stavanger Museum, og er således en viktig kilde til informasjon for forskere nasjonalt og internasjonalt, og for forvaltningen. Det vurderes som viktig å fortsette overvåkingen for å til enhver tid ha oppdatert kunnskap.

§ 9 Føre-var-prinsippet

Resultatene av ringmerkingsaktiviteten gir viktige bidrag i den nasjonale og regionale miljøovervåkingen, og til forvaltningen av nasjonalparken etter føre-var-prinsippet. Resultatene ivaretas i tilgjengelige databaser.

§ 10 Prinsipper om økosystemtilnærming og samlet belastning

Ringmerkingen utføres etter forsvarlige retningslinjer og av autoriserte ringmerkere. Vurdert opp mot verdien av innsamlet data, vurderes ringmerkingen som en liten belastning på naturmiljøet og fuglebestandene innenfor nasjonalparken

§ 11 Kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

§ 11 har liten relevans i saken

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Installasjoner og nødvendig vegetasjonsrydding utføres så skånsomt som mulig, og uten bruk av tyngre maskiner.

Vurdering etter § 4 generelle dispensasjonsbestemmelser (Naturmangfoldloven § 48):

Søknaden må behandles etter verneforskriftens § 4, generelle dispensasjonsbestemmelser (naturmangfoldlovens § 48). Hovedrammen for denne dispensasjonsbestemmelsen er at aktiviteten ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig og heller ikke stride mot vernevedtakets formål.

Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er blant annet å ta vare på arter generelt. Fangst og ringmerking av fugl vurderes som en begrenset forstyrrelse av fuglelivet i nasjonalparken, en forstyrrelse som kan aksepteres ut fra ringmerkingens store kunnskapsmessige verdi nasjonalt, regionalt og for nasjonalparken spesielt. Aktiviteten drives dessuten etter gode retningslinjer og utføres av autoriserte fagpersoner, med gode rapporteringsrutiner. Samlet vurderes derfor ringmerkingen å være i samsvar med formålet om å ta vare på arter.

Ringmerkingsaktiviteten krever oppsetting av nett, løpende rydding av nettgater og stier samt bruk av lemmer og stiger langs stiene. Dette vurderes som mindre inngrep, og en akseptert belastning på naturmiljøet, og som i liten grad påvirker verneverdiene negativt.

I forvaltningsplan for Færder nasjonalpark, under punkt «4.8 Overvåkning» står det bl.a.: *«Kunnskapsbasert forvaltning krever også oppdatert informasjon om verneverdiene gjennom overvåking. Overvåkingen kan enten ta sikte på å avdekke endringer over tid (tidsserier) eller finne ut om et på forhånd fastsatt mål er nådd. Begge formene er nødvendige i forvaltningen.*

Forvaltningsmålet er beskrevet som: *«Forvaltningen skal ha tilgang til oppdatert kunnskap om tilstanden for viktige verneverdier i området, både i sjø og på land».*

Videre i samme kapittel står det at *«Hekkende sjøfuglarter i tilbakegang, spesielt sildemåke og makrellterne, bør overvåkes på utvalgte holmer, med vekt på sone B.»*

Forvaltningsplanen bygger derved opp under ringmerkingsaktiviteten som utføres av Store Færder ornitologiske stasjon som et viktig og nødvendig bidrag i overvåkingen av sjøfugl og andre arter i Færder nasjonalpark.

Konklusjon

I medhold av § 4, generelle dispensasjonsbestemmelser (Naturmangfoldlovens § 48) gir nasjonalparkforvalter på delegert fullmakt Store Færder ornitologiske stasjon (SFOS) tillatelse til ringmerking som omsøkt, på Store Færder og Hoftøya:

- dispensasjon fra verneforskriftens § 3.3.1 til enkle, reversible installasjoner knyttet til ringmerking på Store Færder, og Hoftøya
- dispensasjon fra verneforskriftens § 3 pkt. 2.1 til årlig, mindre vegetasjonsrydding av nettgater og stier på Store Færder
- dispensasjon fra verneforskriftens § 3, pkt. 1.1 til og utlegging av nødvendige lemmer og stiger mellom nettgatene på Store Færder
- Dispensasjonen gis for årlig ringmerking gjelder fram til og med 2025.
- Det forutsettes at det årlig sendes rapport til nasjonalparkforvaltningen om resultater av årets ringmerking og gjenfunn

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- retningslinjer fra Stavanger museum skal benyttes, ringmerkere skal være autoriserte, og aktiviteten foregå etter årlig ringmerkingsprogram. Ringmerking må foregå så skånsomt som mulig, etter gjeldende regler og føringer for ringmerking i ringmerkerens håndbok
- større vegetasjonsrydding skal avtales særskilt med nasjonalparkforvaltningen
- minst mulig aktivitet i perioden med ilandstigningsforbud 15. april til 15. juli

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Vedtak 2015/2731: Store Færder ornitologiske stasjon – Færder nasjonalpark – ringmerking og sjøfugltelling

Vedtak 2015/2045: Søknad om utvidet ringmerking av sildemåke og andre sjøfuglarter i hekkesesongen på øyene Hoftøya, Langeskjær og Fjærskjær – Færder nasjonalpark

Arkivsaksnr: 2021/2728-0

Saksbehandler: Anne Sjømæling

Dato: 09.03.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkforvalter på delegert fullmakt		

Søknad om ringmerking fra Store Færder Ornitologiske stasjon, Store Færder og Hoftøya

Vedtak

I medhold av § 4, generelle dispensasjonsbestemmelser (Naturmangfoldlovens § 48) gir nasjonalparkforvalter på delegert fullmakt Store Færder ornitologiske stasjon (SFOS) tillatelse til ringmerking som omsøkt, på Store Færder og Hoftøya:

- dispensasjon fra verneforskriftens § 3.3.1 til enkle, reversible installasjoner knyttet til ringmerking på Store Færder og Hoftøya
- dispensasjon fra verneforskriftens § 3 pkt. 2.1 til årlig, mindre vegetasjonsrydding av nettgater og stier på Store Færder
- dispensasjon fra verneforskriftens § 3, pkt. 1.1 til og utlegging av nødvendige lemmer og stiger mellom nettgatene på Store Færder
- Dispensasjonen gis for årlig ringmerking gjelder fram til og med 2125.
- Det forutsettes at det årlig sendes rapport til nasjonalparkforvaltningen om resultater av årets ringmerking og gjenfunn

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- retningslinjer fra Stavanger museum skal benyttes, ringmerkere skal være autoriserte, og aktiviteten foregå etter årlig ringmerkingsprogram. Ringmerking må foregå så skånsomt som mulig, etter gjeldende regler og føringer for ringmerking i ringmerkerens håndbok
- større vegetasjonsrydding skal avtales særskilt med nasjonalparkforvaltningen
- minst mulig aktivitet i perioden med ilandstigningsforbud 15. april til 15. juli

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Store Færder ornitologiske stasjon har samlet data om sjøfugl i mer enn 50 år. Deres stasjon ligger på øya Store Færder, nå i Færder nasjonalpark. Store Færder har tidligere fått dispensasjon fra nasjonalparkforvaltningen til årlig ringmerking på Store Færder, dispensasjonen hadde en varighet på 5 år (2015/2731), og en søknad om utvidet ringmerking, delvis innvilget, også med varighet 5 år som utgikk i 2020. (2015/2045). Store Færder ornitologisk stasjon søker igjen om dispensasjon til ringmerking på Store Færder og Hoftøya. Det ble forutsatt at rapportering av tiltaket skulle sendes nasjonalparkforvaltningen hvert år. Årlig rapport er sendt nasjonalparkforvaltningen.

Fra søknaden (utdrag):

Ringmerkingen ved Store Færder Ornitologiske Stasjon (SFOS) drives etter retningslinjer fra Stavanger Museum og miljødirektoratet. Stasjonens ringmerkingsvirksomhet er vitenskapelig forankret ved samme institusjon. Alle som driver selvstendig ringmerking ved stasjonen er autoriserte ringmerkere. All ringmerking legges inn elektronisk og oversendes Stavanger Museum årlig. Her ligger all stasjonens ringmerking helt tilbake til 1962. Det er fullt mulig å få tilgang til informasjon ved henvendelse til ringmerkingssentralen ved Stavanger Museum eller til Store Færder ornitologiske stasjon.

Totalt er det ringmerket mer enn 280.000 fugler ved stasjonen. SFOS har også publisert årlige ringmerkingsoversikter i Årsrapporter som ligger på stasjonens hjemmeside. Stasjonen har laget en bok som beskriver de første 50 årene ved stasjonen. Ringmerkingsvirksomheten har en sentral plass i boka.

Til bruk i ringmerkingen brukes fangstnett, og SFOS har et godt innarbeidet stisystem på øya, som er opparbeidet gjennom årtier. Vegetasjonen på øya har særdeles gode vekstvilkår, så dette stisystemet må ryddes regelmessig. Dette medfører at deler av vegetasjonen som vokser inn i stien må kuttes. Dette gjøres minst ved sesongstart og på sensommeren før høstsesongen starter. I tillegg gjøres det også etter behov under sesongen. Det som kuttes legges slik at det synes minst mulig og ikke virker skjemmende.

Deler av stisystemet går i fuktige områder. Her er det flere steder lagt ut planker og lemmer. Dette er gjort både for å ferdes enklere, men hindrer også erosjon. SFOS ønsker å skifte ut noen av disse lemmene og legge ut noen få nye. Dette gjelder primært i områder hvor det har blitt en del erosjon langs stien. Ved å legge ut lemmer vil vegetasjonen få en sjanse til å gro bedre og restaureres. Alle disse planker/lemmer ligger løst og kan fjernes. De er således svært enkle konstruksjoner og ikke permanente byggverk.

Ved utbedring av planker/lemmer, vil SFOS benytte bestandige materialer med en farge som glir så godt som mulig inn i vegetasjonen.

I og over noen få kløfter er det også lagt ut stiger/lemmer. Det samme gjelder opp og ned noen korte bergvegger. Disse er kledd med grå takpapp som gjør at de synes lite i terrenget. De er først synlige når man er svært nærme. Disse er lagt ut av sikkerhetsmessige årsaker, da det er lett å skli på vått fjell. Disse er også til god hjelp for besøkende som vil utforske øya. Disse krever regelmessig vedlikehold.

I tillegg til eksisterende stier og nettgater kan det være aktuelt å kutte noe vegetasjon i forbindelse med spesielle prosjekt, for å sette opp ett eller flere fangstnett. Dette vil være for å fange inn spesielle arter eller individer. Dette vil være små inngrep som naturen selv vil restaurere svært fort.

Ringmerkingssesongen avhenger av været. Normal oppstart er tidlig i mars, avhengig av hvor sein vinteren er. Vårsesongen avsluttes så tidlig i juni. Dette gjøres primært for å skåne hekkefuglene på øya. Nettene tas ned og lagres ved stasjonen. Det samme gjelder nettstengene.

Høstsesongen starter normalt i første uke av august. Nettene settes opp og står oppe til sein på høsten. Vanligvis tas nettene ned i første halvdel av november og nettene lagres ved stasjonen.

Hvis øya forlates i fangstsesongen, sikres alle fangstnettene med hengelåser. Dette gjøres for at ikke uvedkommende skal kunne åpne fangstnettene.

Fuglestasjonen har gjennom mange år opparbeidet nødvendige bygninger og innretninger for stasjonens virksomhet. Dette gjelder bl.a. landingssted for stasjonens båt på østsiden, selve stasjonsbygget for mannskaper og ringmerking, bod, toalett og solcellepanel for energiforsyning. Det søkes i denne omgang ikke om utvidelser eller endringer, men det vises til behovet for regelmessig vedlikehold.

Vi har i en årrekke også ringmerket måker og andre sjøfugler på øya Hoftøya, naboøya til Store Færder. Vi har også fargemerket måker på den samme øya. Fargemerkningen innebærer å sette fargede merker i hard plast på fuglens ene bein. Fargeringene har en unik kode med tall og bokstaver som kan leses av på god avstand uten å måtte fange inn fuglene. Dette arbeidet har gitt oss en masse ny kunnskap om måkenes bevegelser. Dette kan være til stor nytte i arbeidet med forvaltning av disse artene, særlig ettersom flere av måkeartene nå er plassert på den norske rødlista. Vi har hatt dispensasjon til dette arbeidet frem til og med 2020.

Grunnlaget for avgjørelsen

Verneforskriften § 3, *I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.* § 3, pkt 1.1 *området er vernet mot inngrep av enhver art..... listen er ikke uttømmende.*

Ringmerkingsaktiviteten omfattes av § 3, pkt. 3.2 i verneforskriften: *Bestemmelsene i pkt. 3.1 er ikke til hinder for jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.*

Flere av tiltakene tilknyttet ringmerkingsaktiviteten rammes likevel av forbudene i verneforskriften:

- Verneforskriften for Færder nasjonalpark gir forbud mot ferdsel 15.04 – 15.07 i sone B, hvor hoveddelen av Hoftøya ligger, jf. § 3 pkt. 5.2.
- Oppsetting av fangstnett og stenger krever dispensasjon fra forbudet mot inngrep av enhver art etter verneforskriftens § 3, pkt. 1.1.
- Utlekking av lemmer og stiger på stier krever dispensasjon fra forbudet mot inngrep av enhver art etter verneforskriftens § 3, pkt. 1.1.
- Vegetasjonsrydding av nettgater og stier mellom nettgatene krever dispensasjon fra verneforskriftens § 3, pkt. 2.1 om vern av vegetasjon på land.

I henhold til naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Det kan gis dispensasjon etter verneforskriftens § 4, generelle dispensasjonsbestemmelser, (naturmangfoldlovens § 48), for tiltakene det søkes om dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Vurdering

Søknaden må behandles etter § 4 i verneforskriften, generelle dispensasjonsbestemmelser (naturmangfoldlovens §48).

Hovedrammen for denne dispensasjonsbestemmelsen er at aktiviteten ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig og heller ikke stride mot vernevedtakets formål.

Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er blant annet å ta vare på arter generelt, og i sone B er sjøfuglene spesielt viktige. Merking av sildemåke og andre sjøfuglarter på aktuelle øyer vil bidra til ny kunnskap, men merkingen vil innebære en negativ forstyrrelse av særlig måke- og ternekolonier i en sårbar periode, men kan samtidig bidra til å understøtte formålet med fredningen ved at ny og forvaltningsrelatert kunnskap fremskaffes. I Forvaltningsplan for Færder nasjonalpark, under punkt «4.8 Overvåkning» er følgende forvaltningsmål satt: *«Forvaltningen skal ha tilgang til oppdatert kunnskap om tilstanden for viktige verneverdier i området, både i sjø og på land»*. I samme kapittel står det videre: *«.....Hekkende sjøfuglarter i tilbakegang, spesielt sildemåke og makrellterne, bør overvåkes på utvalgte holmer, med vekt på sone B.»*

Ringmerking ivaretas etter forvaltningens vurdering av § 3 pkt. 3.2, *Bestemmelsene i § 3, pkt. 1.1 er ikke til hinder for jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.*

Ringmerkingsaktiviteten ifølge søknaden omfatter likevel en rekke installasjoner og tiltak hvor dispensasjon kreves. Forvaltningens vurdering er at disse ikke er omfattende eller irreversible.

Naturmangfoldloven §§ 8 – 12:

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Ringmerkingsaktiviteten på Store Færder i av nasjonalparken er iverksatt for å styrke kunnskapsgrunnlaget om endringer i fuglebestander og trekkmonster og om endringer i den lokale sjøfuglbestanden spesielt. Ringmerkingen har pågått i over 50 år, og med den lange tidsserien i aktiviteten er dette et nærmest unikt kunnskapsgrunnlag av nasjonal verdi. Alle gjenfunn går inn i nasjonal base ved Stavanger Museum, og er således en viktig kilde til informasjon for forskere nasjonalt og internasjonalt, og for forvaltningen. Det vurderes som viktig å fortsette overvåkingen for å til enhver tid ha oppdatert kunnskap.

§ 9 Føre-var-prinsippet

Resultatene av ringmerkingsaktiviteten gir viktige bidrag i den nasjonale og regionale miljøovervåkingen, og til forvaltningen av nasjonalparken etter føre-var-prinsippet. Resultatene ivaretas i tilgjengelige databaser.

§ 10 Prinsipper om økosystemtilnærming og samlet belastning

Ringmerkingen utføres etter forsvarlige retningslinjer og av autoriserte ringmerkere. Vurdert opp mot verdien av innsamlet data, vurderes ringmerkingen som en liten belastning på naturmiljøet og fuglebestandene innenfor nasjonalparken

§ 11 Kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

§ 11 har liten relevans i saken

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Installasjoner og nødvendig vegetasjonsrydding utføres så skånsomt som mulig, og uten bruk av tyngre maskiner.

Vurdering etter § 4 generelle dispensasjonsbestemmelser (Naturmangfoldloven § 48):

Søknaden må behandles etter verneforskriftens § 4, generelle dispensasjonsbestemmelser (naturmangfoldlovens § 48). Hovedrammen for denne dispensasjonsbestemmelsen er at aktiviteten ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig og heller ikke stride mot vernevedtakets formål.

Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er blant annet å ta vare på arter generelt. Fangst og ringmerking av fugl vurderes som en begrenset forstyrrelse av fuglelivet i nasjonalparken, en forstyrrelse som kan aksepteres ut fra ringmerkingens store kunnskapsmessige verdi nasjonalt, regionalt og for nasjonalparken spesielt. Aktiviteten drives dessuten etter gode retningslinjer og utføres av autoriserte fagpersoner, med gode rapporteringsrutiner. Samlet vurderes derfor ringmerkingen å være i samsvar med formålet om å ta vare på arter.

Ringmerkingsaktiviteten krever oppsetting av nett, løpende rydding av nettgater og stier samt bruk av lemmer og stiger langs stiene. Dette vurderes som mindre inngrep, og en akseptert belastning på naturmiljøet, og som i liten grad påvirker verneverdiene negativt.

I forvaltningsplan for Færder nasjonalpark, under punkt «4.8 Overvåkning» står det bl.a.: *«Kunnskapsbasert forvaltning krever også oppdatert informasjon om verneverdiene gjennom overvåking. Overvåkingen kan enten ta sikte på å avdekke endringer over tid (tidsserier) eller finne ut om et på forhånd fastsatt mål er nådd. Begge formene er nødvendige i forvaltningen.*

Forvaltningsmålet er beskrevet som: *«Forvaltningen skal ha tilgang til oppdatert kunnskap om tilstanden for viktige verneverdier i området, både i sjø og på land».*

Videre i samme kapittel står det at *«Hekkende sjøfuglarter i tilbakegang, spesielt sildemåke og makrellterne, bør overvåkes på utvalgte holmer, med vekt på sone B.»*

Forvaltningsplanen bygger derved opp under ringmerkingsaktiviteten som utføres av Store Færder ornitologiske stasjon som et viktig og nødvendig bidrag i overvåkingen av sjøfugl og andre arter i Færder nasjonalpark.

Konklusjon

I medhold av § 4, generelle dispensasjonsbestemmelser (Naturmangfoldloven § 48) gir nasjonalparkforvalter på delegert fullmakt Store Færder ornitologiske stasjon (SFOS) tillatelse til ringmerking som omsøkt, på Store Færder og Hoftøya:

- dispensasjon fra verneforskriftens § 3.3.1 til enkle, reversible installasjoner knyttet til ringmerking på Store Færder, og Hoftøya
- dispensasjon fra verneforskriftens § 3 pkt. 2.1 til årlig, mindre vegetasjonsrydding av nettgater og stier på Store Færder
- dispensasjon fra verneforskriftens § 3, pkt. 1.1 til og utlegging av nødvendige lemmer og stiger mellom nettgatene på Store Færder
- Dispensasjonen gis for årlig ringmerking gjelder fram til og med 2125.
- Det forutsettes at det årlig sendes rapport til nasjonalparkforvaltningen om resultater av årets ringmerking og gjenfunn

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- retningslinjer fra Stavanger museum skal benyttes, ringmerkere skal være autoriserte, og aktiviteten foregå etter årlig ringmerkingsprogram. Ringmerking må foregå så skånsomt som mulig, etter gjeldende regler og føringer for ringmerking i ringmerkerens håndbok
- større vegetasjonsrydding skal avtales særskilt med nasjonalparkforvaltningen
- minst mulig aktivitet i perioden med ilandstigningsforbud 15. april til 15. juli

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Vedlegg:

Søknaden

Vedtak 2015/2731: Store Færder ornitologiske stasjon – Færder nasjonalpark – ringmerking og sjøfugltelling

Vedtak 2015/2045: Søknad om utvidet ringmerking av sildemåke og andre sjøfuglarter i hekkesesongen på øyene Hoftøya, Langeskjær og Fjærskjær – Færder nasjonalpark